

CABARET

Een overweldigend debuut over 'de hysterische vrouw'

Valentina Tóth brengt in haar eerste solovoorstelling *Wildbloei* een ode aan 'de hysterische vrouw'.

Door onze medewerker
Jelle Brumsen

Ik ben Valentina en ik kan heel goed piano spelen", aldus Valentina Tóth (29) aan het begin van *Wildbloei*. Vanachter de vleugel trakteert ze op een indrukwekkend aantal toetsaanslagen.

Het is een glimp uit het vorig leven van Tóth, die vroeger succesvol was als klassiek pianiste. Ze stopte ermee, want ze vond het „heel kut". Ze sloeg een ander pad in en won in 2022 zowel de jury- als de publieksprijs van het Amsterdams Kleinkunst Festival. Nu debuteert ze met *Wildbloei*, een zeer indrukwekkende voorstelling.

Tóth stelt een 'ode aan de hysterische vrouw' in het vooruitzicht. Ze doet ook een wonderlijke voorspelling over een gesprek dat ze vermoedelijk na afloop aan de bar zal hebben. Iemand zal haar dan de 'ultieme hysterische vrouw' noemen. Tóth speelt het gesprek na in een grappige, verwarrende scène. Het fictieve bar-gesprek vindt immers plaats na afloop van de voorstelling, die nu net begonnen is: een prikkelende teaser voor wat nog komen gaat.

In het vervolg vertolkt Tóth een bonte stoet aan kleurrijke vrouwelijke personages. In losstaande scènes zien we onder anderen een Friese

middelbare school-docente, de hartstochtelijke Esmeralda Martinez uit een Spaanse soap, een puber op een podiumavond en een spijkerharde Russische pianolerares. Allemaal lopen ze over van emoties en verliezen ze gaandeweg op komische wijze hun zelfbeheersing. Meestal mondt dit uit in een gepassioneerd lied. Altijd sterk gezongen, Tóth is een geweldige zangeres.

Russische pianolerares

Het zijn vermakelijke en grappige scènes op zichzelf, terwijl er zich geleidelijk ook een patroon aftekent. Bij veel van de vrouwen worden de emoties veroorzaakt door mechanismen van buitensluiting, discrimina-

tie of seksisme. De hysterie van deze vrouwen is onmacht hierover.

Het is het soort onmacht waar Tóth zich goed in kan verplaatsen, blijkt uit scènes waarin ze kortstondig terugschakelt naar zichzelf.

Zo vertelt ze over een Rotaryclub die haar verzocht voor hen een ander onderwerp te kiezen; het moest wel gezellig blijven. Had ze niet toevallig de aria van de 'Koningin van de Nacht' op haar repertoire? Hoewel ze het verzoek afwijst, klinkt de aria uit Mozarts *Zauberflöte* later alsnog, maar dan uit de mond van de wrede Russische pianolerares. Het is een sterke dubbelzinnig scène zoals er meer voorkomen in *Wildbloei*.

Een rol spelen is een kunst die Tóth verstaat, iets wat ze al leerde in haar tijd als piano-wonderkind. In het openingsnummer demonstreerde ze al hoe ze een jeugdtrauma kon verbergen achter een op haar gezicht gebeitelde concertglimlach en zware handen die pianoplezier veinsden. Door de knappe constructie van de voorstelling vallen dat soort scènes met terugwerkende kracht op zijn plaats. Duidelijk wordt wat er achter de maskers van Tóth schuilt. Ze vertelt onder meer een aangrijpend verhaal over een aanranding op een Zweeds naaktstrand.

Ook blijkt waarom ze na afloop aan de bar vermoedelijk een hysterische vrouw genoemd zal worden. In een geweldig slotnummer waarin ze op verrassende wijze alle remmen losgooit, laat Tóth zien dat ze aanzienlijk meer in haar mars heeft dan de man die dit oordeel zal vellen.

Valentina Tóth in *Wildbloei*.

FOTO ANNE VAN ZANTWIJK